

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

ODLUKA
O GRUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA IZMEĐU PRIVREDNIH SUBJEKATA
KOJI DJELUJU NA ISTOM NIVOU PROIZVODNJE ODNOSNO DISTRIBUCIJE
(HORIZONTALNI SPORAZUMI) A KOJI SE POSEBNO ODNOSI NA
ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I SPECIJALIZACIJU

Sarajevo
Decembar, 2005 godine

Na osnovu člana 7. stava (1) tačka a) i člana 25. stava (1) tačka a) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH " broj: 48/05), Konkurencijsko vijeće na 20. sjednici održanoj dana 27. decembra 2005. godine donijelo je

O D L U K U
O GRUPNOM IZUZEĆU SPORAZUMA IZMEĐU PRIVREDNIH SUBJEKATA
KOJI DJELUJU NA ISTOM NIVOU PROIZVODNJE ODNOSNO DISTRIBUCIJE
(HORIZONTALNI SPORAZUMI) A KOJI SE POSEBNO ODNOSI NA
ISTRAŽIVANJE, RAZVOJ I SPECIJALIZACIJU

I OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Predmet ove Odluke su grupna izuzeća sporazuma između privrednih subjekata koji djeluju na istom nivou proizvodnje, odnosno distribucije (u daljem tekstu: horizontalni sporazumi) a koji se posebno odnose na istraživanje, razvoj i specijalizaciju, odnosno uslove koje takvi sporazumi moraju sadržavati, ograničenja ili uslove koje takvi sporazumi ne smiju sadržavati, te i druge uslove koji se moraju ispuniti za grupno izuzeće tih sporazuma od primjene odredbi o zabranjenim sporazumima iz člana 4. Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.
(Sporazumi na koje se primjenjuje grupno izuzeće)

- (1) Grupna izuzeća se primjenjuju na horizontalne sporazume sklopljene između dva ili više nezavisnih privrednih subjekata koji u svrhu sporazuma djeluju na istom nivou proizvodnje, odnosno distribucije, a posebno na:
 - a) sporazume o istraživanju i razvoju,
 - b) sporazume o specijalizaciji.
- (2) Sporazum o istraživanju i razvoju iz stava 1. tačke a) ovog člana je horizontalni sporazum s kloppljen između dva ili više nezavisnih privrednih subjekata kojim su uređeni uslovi pod kojima ti subjekti obavljaju:
 - a) zajedničko istraživanje i razvoj proizvoda ili procesa i zajedničko korištenje rezultata tih istraživanja i razvoja, ili
 - b) zajedničko korištenje rezultata istraživanja i razvoja proizvoda ili procesa izvođenih zajednički saglasno prethodnom sporazumu između istih privrednih subjekata, ili
 - sc) zajedničko istraživanje i razvoj proizvoda ili procesa koje isključuje zajedničko korištenje rezultata tih istraživanja i razvoja.
- (3) Grupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz stava (1) tačke a) ovog člana primjenjuje se i na odredbe koje su sadržane u tim sporazumima, a koje ne predstavljaju primarni cilj tih sporazuma, ali se direktno odnose i neophodne su za njihovu primjenu kao što su odredbe kojima se učesnici sporazuma obavezuju da ne provode samostalno ili u saradnji sa trećima, istraživanje i razvoj na području na koje se odnosi taj sporazum ili na povezanom području za sve vrijeme trajanja sporazuma.

- (4) Sporazum o specijalizaciji iz stava 1. tačke b) ovog člana je horizontalni sporazum sklopljen između dva ili više nezavisnih privrednih subjekata kojim su uređeni uslovi pod kojima se ti subjekti specijaliziraju u proizvodnji proizvoda, a takvim sporazumom smatraju se :
- a) jednostrani sporazumi o specijalizaciji, na osnovu kojih jedan učesnik sporazuma pristaje prestati proizvoditi određene proizvode ili se uzdržavati od proizvodnje tih proizvoda , odnosno kupovati te proizvode od privrednog subjekta – konkurenta a taj konkurent pristaje proizvoditi i isporučivati te proizvode, ili
 - b) uzajamni (recipročni) sporazumi o specijalizaciji na osnovu kojih dva ili više učesnika sporazuma na uzajamnoj osnovi prestaju ili se uzdržavaju od proizvodnje određenih ali različitih proizvoda i kupuju te proizvode od drugih učesnika sporazuma koji isporučuju te proizvode, ili
 - c) sporazumi o zajedničkoj proizvodnji na osnovu kojih dva ili više učesnika sporazuma zajednički proizvode određene proizvode.
- (5) Grupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz stava (1) tačke b) ovog člana primjenjuje se i na odredbe koje su sadržane u tim sporazumima, a koje ne predstavljaju primarni cilj takvih sporazuma ali se na njih direktno odnose i potrebne su za njihovu primjenu kao što su odredbe kojima se ustupaju ili daju na korištenje prava intelektualnog vlasništva.
- (6) Prava intelektualnog vlasništva u smislu stava (5) ovog člana su prava industrijskog vlasništva , autorska i srodna prava.
- (7) Privrednim subjektima – učesnicima sporazuma iz stava (1) i (2) ovog člana smatraju se stranke u sporazumu i njihovi povezani privredni subjekti.
- (8) Privredni subjekt- konkurent iz stava (4) tačke a) ovog člana je privredni subjekt koji djeluje na istom relevantnom tržištu kao stvarni tržišni učesnik ili je potencijalni tržišni učesnik, odnosno privredni subjekt koji bi na realnoj osnovi mogao preduzeti potrebna dodatna ulaganja ili druge potrebne promjene strukture troškova neophodne za pristup relevantnom tržištu kao odgovor na malo, ali stalno povećanje cijena.

Član 3.

(Sporazumi na koje se ne primjenjuje grupno izuzeće)

Ne mogu biti izuzeti od zabrane na osnovu grupnog izuzeća prema odredbama ove Odluke:

- a) horizontalni sporazumi koji ne ispunjavaju kumulativne uslove propisane članom 4. stav (3) Zakona i koji nisu usklađeni s ovom Odlukom,
- b) horizontalni sporazumi uređeni drugim propisima u skladu sa odredbama člana 7. Zakona.

II. USLOVI KOJE SPORAZUM MORA SADRŽAVATI I OSTALI USLOVI KOJI SE MORAJU ISPUNITI

Član 4.

(Uslovi koje moraju sadržavati sporazumi o istraživanju i razvoju)

- (1) Grupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz člana 2. stava (1) tačke a) ove Odluke primjenjuje se ako sporazumi ispunjavaju sljedeće uslove:

- a) da svi učesnici sporazuma imaju pristup rezultatima zajedničkog istraživanja i razvoja u svrhu daljnjeg istraživanja ili korištenja rezultata. Izuzetno, istraživački instituti, akademska tijela ili privredni subjekti koji pružaju komercijalne usluge istraživanja i razvoja i uobičajeno nisu aktivni u korištenju rezultata, mogu se sporazumjeti da ograniče njihovo korištenje rezultata u svrhu daljnjeg istraživanja;
 - b) da svaki učesnik sporazuma može samostalno koristiti rezultate zajedničkog istraživanja i razvoja i prethodno označenog posebnog znanja (know-how) koje je neophodno za korištenje tih rezultata kada sporazum o istraživanju i razvoju osigurava samo zajedničko istraživanje i razvoj. Takvo korištenje rezultata može biti ograničeno na jedno ili više tehnoloških polja primjene u slučaju kada učesnici sporazuma nisu bili konkurenti u trenutku sklapanja sporazuma o istraživanju i razvoju;
 - c) da se svako zajedničko korištenje rezultata mora odnositi na rezultate koji su zaštićeni pravom intelektualnog vlasništva ili predstavljaju posebna znanja (know-how), koji značajno pridonose tehnološkom i privrednom napretku, a ti rezultati moraju biti odlučujući za proizvodnju ugovornih proizvoda ili primjenu ugovornih procesa;
 - d) da privredni subjekti koji su zaduženi za proizvodnju putem specijalizacije u proizvodnji trebaju izvršiti sve narudžbe od svih učesnika sporazuma u cilju njihovog snabdijevanja, osim kada sporazumi o istraživanju i razvoju istovremeno osiguravaju i zajedničku distribuciju.
- (2) Pod istraživanjem i razvojem, u smislu stava (1) tačke b) ovoga člana, smatra se sticanje posebnog znanja (know-how) koji se odnosi na proizvode ili procese i izradu teorijskih analiza, sistemskog proučavanja ili eksperimentisanja, uključujući i eksperimentalnu proizvodnju, tehničke pokuse proizvoda ili procesa, osnivanje potrebnih objekata i ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva za dobijene rezultate.
 - (3) Pod korištenjem rezultata, u smislu stava (1) tačke c). ovoga člana, smatra se proizvodnja ili distribucija ugovornih proizvoda ili primjena ugovornih procesa ili ustupanje ili licenciranje prava intelektualnog vlasništva ili prenošenje know-how potrebnog za takvu proizvodnju ugovornih proizvoda ili primjenu ugovornih procesa.
 - (4) Istraživanje i razvoj ili korištenje rezultata tih istraživanja i razvoja, u smislu stava (2) i (3) ovoga člana, obavljaju se zajednički kada poslove koje obuhvaćaju obavlja zajednički tim, organizacija ili privredni subjekt ili su zajednički povjereni trećoj strani ili su podijeljeni između učesnika sporazuma na osnovu specijalizacije u području istraživanja, razvoja, proizvodnje ili distribucije.
 - (5) Posebnim znanjem (know-how), u smislu stava (1) tačke b) i c), te stavova (3) i (4) ovoga člana, smatra se paket nepatentiranih praktičnih informacija koji je proistekao iz iskustva i testiranja koji je tajan, značajan i prepoznatljiv. Tajan podrazumijeva da know-how kao cjelina ili precizna konfiguracija i spoj svojih dijelova nije opšte poznat i lako dostupan. Značajan podrazumijeva da know-how obuhvaća podatke, odnosno informacije koje su neophodne za proizvodnju ugovornih proizvoda, odnosno za primjenu ugovornih procesa. Prepoznatljiv podrazumijeva da know-how mora bit prezentiran na izrazito razumljiv način, kako bi bilo moguće provjeriti ispunjava li kriterije tajnosti i značajnosti.
 - (6) Ugovorni proizvod u smislu stava (1) tačke c) ovog člana je proizvod koji je predmet sporazuma, a nastao je kao rezultat zajedničkog istraživanja i razvoja ili je proizveden ili nabavljen primjenom ugovornih procesa.
 - (7) Ugovorni proces u smislu stava (1) tačke c) i stava (6) ovoga člana je tehnologija ili proces koji nastaju iz zajedničkog istraživanja i razvoja.

Član 5.

(Trajanje grupnog izuzeća i tržišni udio za sporazume o istraživanju i razvoju)

- (1) Ako učesnici sporazuma nisu konkurenti, grupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju iz člana 2. stav (2) ove Odluke primjenjivat će se za sve vrijeme trajanja istraživanja i razvoja. U slučaju zajedničkog korištenja rezultata izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od sedam godina od prvog stavljanja proizvoda na relevantno tržište.
- (2) Ako su dva ili više učesnika sporazuma konkurenti, grupno izuzeće za sporazume o istraživanju i razvoju primjenjivat će se u razdoblju utvrđenom u stavu 1. ovoga člana, pod uslovom da u vrijeme sklapanja sporazuma o istraživanju i razvoju zajednički tržišni udio učesnika sporazuma nije veći od dvadesetpet posto (25%) relevantnog tržišta za proizvode koje je moguće unaprijediti ili su zamjenski proizvodi ugovornim proizvodima.
- (3) Nakon isteka vremena iz stava (1) ovoga člana grupno izuzeće nastaviti će se primjenjivati sve dok zajednički tržišni udio učesnika sporazuma ne bude veći od dvadesetpet posto (25%) relevantnog tržišta za ugovorne proizvode.
- (4) Ako tržišni udio iz stava (2) ovoga člana u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadesetpet posto (25%), a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od trideset posto (30%), grupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati tokom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos tržišnog udjela iznad dvadesetpet posto (25%).
- (5) Ako tržišni udio iz stava (2) ovoga člana u trenutku sklapanja sporazuma nije veći do dvadesetpet posto (25%), a naknadno se poveća na više od trideset posto (30%), grupno izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je tržišni udio prvi put povećan iznad trideset posto (30%).
- (6) Izuzeće u smislu stavova (4) i (5) ovoga člana ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

Član 6.

(Izračunavanje tržišnog udjela za sporazume o istraživanju i razvoju)

- (1) Tržišni udio izračunava se na osnovu vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu, u smislu člana 6. ove Odluke, za učesnike sporazuma o istraživanju i razvoju. Ako podaci o vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela učesnika sporazuma mogu se primijeniti procjene zasnovane na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući količinu prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na relevantnom tržištu.
- (2) Tržišni udio iz stava (1) ovoga člana izračunava se na osnovu podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma.

- (3) U tržišni udio iz stava (1) ovog člana pribraja se i tržišni udio povezanih privrednih subjekta sa učesnicima sporazuma ostvaren na način utvrđen stavom (1) i (2) ovog člana.

Član 7.

(Uslovi koje sporazumi o specijalizaciji moraju sadržavati za grupno izuzeće)

- (1) Grupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz člana 2. stav (4) ove Odluke primjenjuje se kada:
- a) učesnici sporazuma prihvate obavezu isključive kupnje i/ili isključive nabavke u okviru jednostranog ili uzajamnog sporazuma o specijalizaciji ili sporazuma o zajedničkoj proizvodnji, ili
 - b) učesnici sporazuma ne prodaju samostalno proizvode koji su predmet sporazuma o specijalizaciji već učestvuju u zajedničkoj distribuciji ili su sporazumni da imenuju treću stranu kao distributera na isključivoj ili neisključivoj osnovi u okviru sporazuma o zajedničkoj proizvodnji pod uslovom da im ta treća strana nije konkurent.
- (2) Proizvodnja u smislu stava (1) ovoga člana je proizvodnja robe ili pružanje usluga, a uključuje i proizvodnju putem kooperanata – podizvođača.
- (3) Obaveza isključive distribucije u smislu stava (1) ovoga člana je obaveza isključivog snabdijevanja učesnika sporazuma proizvodima na koje se odnosi sporazum o specijalizaciji, odnosno takva obaveza isključuje mogućnost snabdijevanja privrednih subjekta koji su njegovi konkurenti.
- (4) Obaveza isključive kupnje, u smislu stava (1) ovoga člana, je obaveza kupovanja proizvoda na koje se odnosi sporazum o specijalizaciji samo od učesnika sporazuma koji je saglasan isporučiti te proizvode.

Član 8.

(Tržišni udio za sporazume o specijalizaciji)

- (1) Grupno izuzeće za sporazume o specijalizaciji iz člana 2. stav (4) ove Odluke primjenjuje se pod uslovom da ukupan tržišni udio učesnika sporazuma na relevantnom tržištu nije veći od dvadeset posto (20%).
- (2) Ako tržišni udio učesnika sporazuma u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), a naknadno se poveća iznad tog iznosa, ne više od dvadesetpet posto (25%), izuzeće će se primjenjivati tokom razdoblja od dvije uzastopne kalendarske godine koje slijede godinu u kojoj je prvi put povećan iznos tržišnog udjela iznad dvadeset posto (20%).
- (3) Ako tržišni udio učesnika sporazuma u trenutku sklapanja sporazuma nije veći od dvadeset posto (20%), a naknadno se poveća na više od dvadesetpet posto (25%), izuzeće će se nastaviti primjenjivati u razdoblju od jedne kalendarske godine koja slijedi godinu u kojoj je tržišni udio prvi put povećan iznad dvadesetpet posto (25%).
- (4) Izuzeće, u smislu stavova (2) i (3) ovoga člana, ne može se kumulirati u svrhu produljenja vremenskog razdoblja izuzeća na više od dvije kalendarske godine.

Član 9.

(Izračunavanje tržišnog udjela za sporazume o specijalizaciji)

- (1) Tržišni udio izračunava se na osnovu vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu, u smislu člana 8. ove Odluke, za učesnike sporazuma o specijalizaciji. Ako podaci o vrijednosti prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na tržištu nisu dostupni, u svrhu određivanja tržišnog udjela učesnika sporazuma mogu se primijeniti procjene zasnovane na drugim pouzdanim tržišnim podacima, uključujući količinu prodanih proizvoda koji su predmet sporazuma i njihovih zamjenskih proizvoda na relevantnom tržištu.
- (2) Tržišni udio iz stava (1) ovoga člana izračunava se na osnovu podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma.
- (3) U tržišni udio iz stava (1) ovoga člana pribraja se i tržišni udio povezanih privrednih subjekata sa učesnicima sporazuma ostvaren na način utvrđen stavom (1) i (2) ovog člana.

III. OGRANIČENJA ODNOSNO, USLOVI KOJE SPORAZUMI NE SMIJU SADRŽAVATI

Član 10.

(Teška ograničenja tržišne konkurencije u sporazumima o istraživanju i razvoju)

- (1) Grupno izuzeće ne može se primijeniti na sporazume o istraživanju i razvoju, koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim faktorima pod kontrolom ugovornih strana sadrže ograničenja koja imaju za cilj:
 - a) ograničavanje slobode učesnika sporazuma u provođenju istraživanja i razvoja, samostalno ili zajednički s trećim stranama, na području koje nije u vezi s područjem na koje se odnosi istraživanje i razvoj ili na srodnom području,
 - b) zabranu osporavanja valjanosti prava intelektualnog vlasništva koja su značajna za istraživanje i razvoj po završetku tog istraživanja i razvoja, ili zabranu osporavanja prava intelektualnog vlasništva koje zaštićuju rezultate tog istraživanja i razvoja po isteku sporazuma o istraživanju i razvoju, ne isključujući pri tom mogućnost raskida sporazuma o istraživanju i razvoju u slučaju da jedan od učesnika sporazuma osporava valjanost takvih prava intelektualnog vlasništva,
 - c) ograničavanje proizvodnje ili prodaje,
 - d) utvrđivanje cijena pri prodaji ugovornih proizvoda trećim stranama,
 - e) ograničavanje kupaca kojima učesnici sporazuma mogu prodavati ugovorne proizvode nakon isteka razdoblja od sedam godina od kad su ugovorni proizvodi prvi put bili stavljeni na tržište,
 - f) zabranu pasivne prodaje ugovornih proizvoda na područjima rezervisanim za druge učesnike sporazuma,
 - g) zabranu stavljanja ugovornog proizvoda na tržište ili aktivne prodaje istih na područjima koja su rezervisana za druge učesnike sporazuma nakon isteka razdoblja od sedam godina od vremena kad su ugovorni proizvodi prvi put bili stavljeni na tržište,
 - h) uslovljavanje da se trećim stranama ne ustupaju licence za proizvodnju ugovornih proizvoda ili za primjenu ugovornih procesa, ako korištenje rezultata zajedničkog

istraživanja i razvoja od strane najmanje jednog učesnika sporazuma nije predviđeno ili se ne ostvari,

- i) uslovljavanje da se ne udovolji zahtjevu korisnika ili prodavača na područjima koja im pripadaju ako bi oni ugovorne proizvode prodavali na drugim područjima,
 - j) uslovljavanje da se korisnicima ili prodavačima oteža nabavljanje ugovornih proizvoda od drugih prodavača, a posebno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva ili preduzimanje mjera za sprečavanje korisnika ili prodavača da nabave ili stave na tržište proizvode koje je na tržište već stavio drugi učesnik sporazuma ili su na tržište stavljeni uz njegov pristanak.
- (2) Neće se smatrati zabranjenim ograničenjima tržišne konkurencije u smislu stava (1) ovoga člana, odredbe u sporazumima o istraživanju i razvoju kojima se:
- a) utvrđuju ciljevi proizvodnje u slučaju kada korištenje rezultata uključuje zajedničku proizvodnju ugovornih proizvoda,
 - b) utvrđuju ciljevi prodaje i utvrđuju cijene koje se naplaćuju neposrednim kupcima u slučaju kada korištenje rezultata uključuje zajedničku distribuciju ugovornih proizvoda.
- (3) Pasivna prodaja, u smislu stava (1) tačke f) ovoga člana, podrazumijeva odgovaranje na zahtjeve pojedinačnih kupaca koji se nalaze na područjima rezervisanim za druge učesnike sporazuma, uključujući isporuku proizvoda takvim kupcima, ali takvo odgovaranje ne smije biti posljedica djelovanja aktivne prodaje. Pod pasivnom prodajom smatra se i uopšteno reklamiranje ili oglašavanje u medijima ili na Internetu koje dopire na područja rezervisana za druge učesnike sporazuma odnosno kupaca koji se nalaze na tim područjima, koje je rezultat razvoja tehnologije ili jednostavnosti pristupa, pa se smatra razumnim načinom pristupanja tim kupcima.
- (4) Aktivna prodaja, u smislu stava (1) tačke g) ovoga člana, podrazumijeva aktivno traženje i pristupanje kupcima ili određenoj grupi kupaca koji se nalaze na području rezervisanom za druge učesnike sporazuma, sklapanje pojedinačnih ugovora, te preduzimanje mjera za ponudu proizvoda tim kupcima, osnivanje podružnica, skladišta ili organiziranje distributivne mreže i promocije na tom području. Pod aktivnim pristupanjem smatra se i posjećivanje kupaca, slanje kupcima pošte što uključuje i elektronsku poštu, oglašavanje putem medija i drugih sredstava javnog informisanja ciljanih isključivo na te kupce ili grupu kupaca koji se nalaze na području rezervisanom za druge učesnike sporazuma.

Član 11.

(Teška ograničenja tržišne konkurencije u sporazumima o specijalizaciji)

- (1) Grupno izuzeće ne može se primijeniti na sporazume o specijalizaciji, koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim faktorima pod kontrolom ugovornih strana sadrže ograničenja koja imaju za cilj:
- a) utvrđivanje cijena pri prodaji proizvoda trećim stranama;
 - b) ograničavanje proizvodnje ili prodaje; ili
 - c) podjelu tržišta ili kupaca.
- (2) Neće se smatrati zabranjenim ograničenjima tržišne konkurencije u smislu stava 1. ovoga člana, odredbe u sporazumima o specijalizaciji kojima se:

- a) utvrđuju količine proizvoda u okviru jednostranih ili uzajamnih sporazuma o specijalizaciji, ili utvrđuju kapaciteti proizvodnje i količine proizvodnje zajedničkog proizvodnog poduhvata (joint venture) u okviru sporazuma o zajedničkoj proizvodnji, i
- b) utvrđuju ciljevi prodaje i utvrđuju cijene koje zajednički proizvodni poduhvat (joint venture) naplaćuje svojim neposrednim kupcima, u smislu člana 7. stava (1) tačke b) ove Odluke.

IV. UKIDANJE GRUPNOG IZUZEĆA I POJEDINAČNA IZUZEĆA

Član 12.

(Uslovi za ukidanje grupnog izuzeća)

- (1) Konkurencijsko vijeće može po službenoj dužnosti, u smislu člana 7. stava (4) Zakona, pokrenuti postupak ocjene usklađenosti s odredbama člana 4. stava (3) Zakona i ove Odluke, pojedinog sporazuma iz člana 2. ove Odluke, ako dejstvo tog sporazuma na relevantnom tržištu, ne ispunjava uslove za grupno izuzeće.
- (2) Konkurencijsko vijeće može pokrenuti postupak ocjene sporazuma o istraživanju i razvoju, u smislu stava (1) ovoga člana, posebno u slučajevima:
 - a) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju značajno ograničava djelokrug trećih strana u provođenju istraživanja i razvoja na određenom području zbog ograničenih istraživačkih kapaciteta raspoloživih negdje drugdje,
 - b) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju zbog posebne strukture nabave, značajno ograničava pristup trećih strana na tržište ugovornih proizvoda,
 - c) kada bez bilo kakvih objektivno valjanih razloga učesnici sporazuma ne koriste rezultate zajedničkog istraživanja i razvoja,
 - d) kada ugovorni proizvodi nisu izloženi djelotvornoj tržišnoj konkurenciji od strane identičnih proizvoda ili proizvoda koje korisnici smatraju njihovim zamjenskim proizvodima zbog njihovih bitnih karakteristika, cijena, načina upotrebe ili navika korisnika,
 - e) kada postojanje sporazuma o istraživanju i razvoju može spriječiti, ograničiti ili narušiti djelotvornu tržišnu konkurenciju u istraživanju i razvoju na određenom tržištu.
- (3) Konkurencijsko vijeće može pokrenuti postupak ocjene sporazuma o specijalizaciji, u smislu stava (1) ovoga člana, posebno u slučajevima:
 - a) kada sporazum o specijalizaciji ne daje rezultate u smislu racionalizacije ili potrošači ne ostvaruju pravedan udio u nastaloj koristi, ili
 - b) kada proizvodi koji su predmet specijalizacije nisu izloženi djelotvornoj tržišnoj konkurenciji u odnosu na identične proizvode ili proizvode koje korisnici smatraju njihovim zamjenskim proizvodima zbog njihovih bitnih karakteristika, cijena, načina upotrebe ili navika korisnika.
- (4) Ako Konkurencijsko vijeće pri ocjeni usklađenosti sporazuma s odredbama Zakona i ovom Odlukom, utvrdi da ne postoje razlozi za izuzeće sporazuma, rješenjem će ukinuti primjenu grupnog izuzeća za taj sporazum.

Član 13.
(Pojedinačno izuzeće)

Učesnici horizontalnog sporazuma mogu podnijeti Konkurencijskom vijeću zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma, u skladu s članom 5. Zakona, ako taj sporazum nije obuhvaćen grupnim izuzećem u smislu ove Odluke ili po svojim obilježjima ne spada u kategoriju nekog drugog propisa, u smislu člana 3. tačke b) ove Odluke.

Član 14.
(Isključenje obaveze prijave za učesnike sporazuma)

Učesnici horizontalnih sporazuma koji ispunjavaju uslove za grupno izuzeće iz ove Odluke, u smislu člana 7. stava (3) Zakona, nisu u obavezi podnijeti takve sporazume na ocjenu Konkurencijskom vijeću radi pojedinačnog izuzeća.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.

- (1) Horizontalni sporazumi iz člana 2. ove Odluke zaključeni do stupanja na snagu ove Odluke moraju biti usklađeni s njezinim odredbama do 31. decembra. 2006. godine.
- (2) Za horizontalne sporazume zaključene do stupanja na snagu ove Odluke, pod uslovom da su usklađeni s njezinim odredbama u roku iz stava 1. ovog člana, tržišni se udio, iznimno od člana 6. stava (2) i člana 9. stava (2) ove Odluke, izračunava na osnovu podataka koji se odnose na kalendarsku godinu koja prethodi godini stupanja na snagu ove Odluke.

Član 16.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom glasniku Bosne i Hercegovine«, a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

K.V. broj: 01-01-26-627/05

Sarajevo, 30. decembar 2005. godine

Predsjednica
Konkurencijskog vijeća

Sena Hatibović